DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۸۶۵

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

لسم کال - دویمه دوره، ۸٦۵ مه گڼه، پر له پسې ۱۹۳۲گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د وړي ۱۱ مه - د پنجشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د رمضان المبارک ۲۳ مه ۲۰۱۰ د سپتمبر ۲ مه

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

په امریکا کې افغان سفیر له دندې ګوښه کړای شو

په امریکا کې د افغانستان سفیر له کاره لرې کړای شوی او بېکاره شوی دی. نوموړي د سفارت له لوري په خپره کړې اعلامیه کې ویلي چې د افغانانو تر څنګ به وي او د خلکو خدمت ته به ادامه ورکوي.

جواد وروسته تر هغه په ملي او نړیواله کچه له سختو انتقادونو سره مخ شو، چې د روژې مبارکې میاشتې په پیل کې یې په ځینو ویبسایټونو کې عکسونه خپاره شول، چې د نڅا په حال کې لیدل کېده او د شرابخورۍ په یوه محفل کې یې انځورونه اخیستي وو.

۳مخ

ترک عراق، باعث توجه به افغانستان خواهد شد؟

بارک اوباما رییس جمهور امریکا در سخنرانی خود برای اعلام پایان ماموریت جنگی امریکا، چندین پیام برای ملت امریکا داشت. " پایان عملیات آزادی عراق" و توجه به افغانستان .

او در مهمترین پیام خود برای مردم امریکا، گفت: "من ماموریت جنگی امریکا در عراق را پایان یافته اعلام می کنم. عملیات آزادی عراق به پایان رسید". در حالی که اکثر مردم از این اعلام رییس جمهور اوباما مات و مبهوت و حیرت زده مانده اند؛ و از خود می پرسند، پایان کدام عملیات آزادی، آیا عراق واقعا آزاد شده است؟ آیا دامنهٔ خشونت ها از این کشور برچیده شده؟ و یا اینکه امریکاییان همه چیز را به حال خود مانده و پای خود را از آنجا می کشند. به هر حال، ما بحث بیشتر از این در حاشیهٔ این مسأله ننموده و برگردیم به موضوع اصلی خود.

انتظار می رود، پس از پایان ماموریت ص۳

د کابل بانک معما

افغان حکومت په دې وروستیو کې، د یوه خصوصي بانک په وړاندې اقدام وکړ او په کابل کې یې اندېښنې زیاتې کړې، چې خصوصي شرکتونه هم په فساد کې ډوب دي او دې ستونزې، ټولې مالي اداري په خپله قبضه کې نیولي دي. نیویارک ټایمز ورځپاڼې راپور ورکړ، چې د کابل بانک دوو مسوولینو شېرخان فرنود او خلیل الله فیروزي په دې اوونۍ کې د افغانستان بانک د چارواکو په غوښتنه ناڅاپه خپلې دندې پرېښودې او دا اقدام وروسته تر هغه وشو، چې د کابل بانک د زیانونو اندازه تر ۳۰۰ میلیونو واوښته، فکر کېده، چې د دې بانک شتمني به ډوبه شي. ځکه د بانک مشرانو د بانک له شتمنیو څخه په استفادې په دوبۍ او نورو ځایونو کې، نورې پانګونې کړې دي، ځکه نو افغان ولسمشر حامد په شخصي ډول د دې بانک په اړه د تحقیقاتو غوښتنه کړې ده.

کابل بانک ته د افغانستان بانک له لوري مسعود خان موسی غازي د کابل بانک د اجراییوي رئیس په توګه ټاکل شوی دی.

این مواضع اوباما قابل درک نیست

سناتور مک کین رویکرد بارک اوباما را در افغانستان اشتباه توصیف کرد. به گزارش شبکهٔ تلویزیونی فکس نیوز، جان مک کین سناتور جمهوری خواه از ایالت اریزونا و نامزد سابق انتخابات ریاست جمهوری امریکا گفت:"درحالی بارک اوباما رییس جمهور امریکا هم اکنون از موفقیت امریکا در عراق سخن می گوید که در زمان حضورش در سنا با فرستادن نیروهای بیشتر نظامی به عراق و تامین مالی آنها مخالف بود.

اوباما می گفت که خروج نیروهای نظامی امریکایی از عراق بر اساس شرایط موجود در این کشور خواهد بود، اما به یک باره شاهد تغییر موضع او بودیم؛ به طوری که تصریح کرد، سربازان امریکایی تا پایان سال ۲۰۱۱ و بدون توجه به شرایط عراق، از این کشور خارج خواهند شد.

وی همین پالیسی را دربارهٔ افغانستان در پیش گرفته است. چنین اظهارنظرهایی سبب جرات پیدا کردن دشمن می شود. تشدید حملات طالبان در هفته های اخیر، دقیقا موید همین مسأله است.

از سوی دیگر، رفتار رییس جمهور کرزی، به خوبی نشان می دهد، کابل دربارهٔ التزام امریکا به مسایل کشورش، اطمینان خاطر ندارد.

همین وضع در موضع گیری های پاکستان مشهود است." سناتور مک کین در ادامه افزود: "امریکا با تعیین تاریخ برای خروج نیروهایش از افغانستان به طالبان می گوید که درحال ترک کردن این کشور است.

بهترین موضع گیری در این زمینه آن است که مقام های کاخ سفید بگویند، خروج آنها از افغانستان مبتنی بر شرایط موجود در این کشور خواهد بود.

وقتی از خروج نظامیان امریکایی از افغانستان سخن گفته می شود، این پیام به دولتمردان افغانستان و پاکستان

ص۳

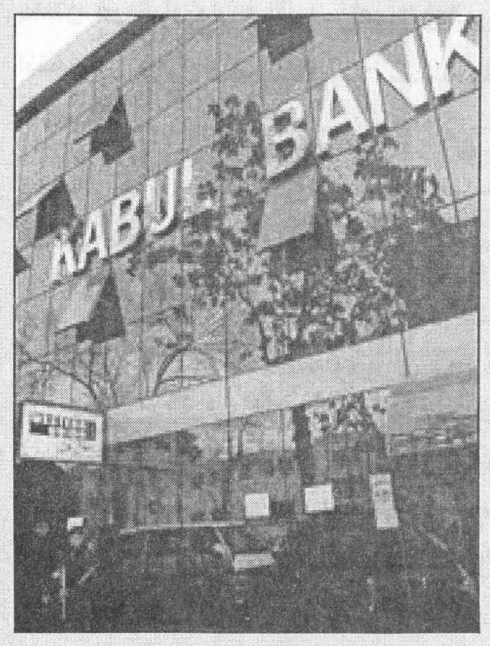

په دې اړه افغان او امریکایي چارواکو نه یوازې د کابل بانک پر مالي وضعیت بلکې په افغانستان کې د نورو مالي اداروپر نازک او حساس وضعیت اندېښنه ښوولې ده. یوه چارواکي رسنیو ته ویلي، د افغانستان لپاره داله فاجعې ډکه مسئله ده.

د تاند د خبري سایت د خبر له مخې، فرنود په دوبۍ کې د ۱۰۰ میلیونه پونډو په ارزښت اپارتمانونه او کورونه رانیولي، چې د ولسمشر د ورور محمود کرزي له لوري هم دغه ډول جایدادونه رانیول شوي دي. د قسیم فهیم ورور حسین فهیم هم له دې بانک څخه په لسګونو میلیونه پونډه پور کړي دي.

افغان پولیسو او د ملي اردو عسکرو ته هم د کابل بانک له طریقه معاشونه ورکول کېږي، دغه راز سږکال د حاجیانو په مالي چارو کې هم مستقیمه ونډه لري.

دم مهاله خو د کابل بانک په اړه په کابل کې دا اوازې خپرې وې، چې په مالي چارو کې یې نظم نه و او ځینې سرغړونې یې کړې وې. په افغانستان کې د بانکونو بانکي حسابونه د مرکزي

۳مخ

داکتر مرتضی کیوان بشر مل

ولسی جرګې ته د کابل ولایت نهمانده

۱۷۷

نشان انتخاباتي

انتخاباتي شمیره

بسم الله الرحمن الرحیم

زما لنډه پیژندنه

- په ۱۳۲۸ لمریز کال په یو روشنفکره منځ حاله کورنی کی دلغمان ولایت دحیدر خانیو په کلی کی زیږدلی یم.
- لمړنی او دوهمی زده کړی می په ۱۳۴٦ لمریز کال دلغمان ولایت دروښان په لیسه کی او لوړی زده کړی می په ۱۳۵۳ لمریز کال دننګرهار دطب پوهنځی د طبی علومو د ماستری په درجه سرته رسولی .
- دروغتیائی مرکزونو د آمر ،د بلخ ولایت دعامی روغتیا رئیس، دروغتیا وزارت دروغتیائی زدکړو او خپرونو دعمومی رئیس او دکابل دطب دانستیتیوت دعلمی کدر غړی په توګه دنده سرته رسولی .
- دسیاسی اقتصاد په برخه کی می ۱۳٦۷ لمریز کال د کابل د تولنیز علومو انستیتیوت څخه ماستری ترلاسه کړې .
- دکندهار په ولایت کی می دوطن ګوند دولایتی ګوندی کمیتی دمنشی او هم څه موده د کندهار دسرپرست والی په توګه کار کړی .
- دانګلسی او المانی ژبو سره پوره بلدتیا لرم .
- واده می سرته رسولی او پنځه بچیان لرم .
- که ستاسو د استازی په توګه ولسی جرګی ته وټاکل شم په لاندینیو ډګرونو کی به رغوونکی،عملی او ځانګړی وړاندیزونه به ملی شورا او دولت ته وړاندی او د سرته رسیدلو لپاره به ئی هڅه او هاند وکړم .
- دښوونی اندولیز او کیفی وده چی اوږدمحاله پانګوالی ده، دښوونکو د مسلکی پوهی او ژوندانه دکچی ښه والی ." ښوونکی دتولنی سرتاج دی " تر شعار لاندی .
- دکورنی او محلی تاوتریخ والی له منځه وړل .
- دمحلاتو انډولیز او پرله پسی وده چی دوروښو ملتونو تر منځ دباور ټینګوالی لامل ګرځی ،
- په تولو دولتی ، ملکی او پوځی امنیتی ارګانو نوکی دوروښو میلتو نو او قومونو عادلانه استاز یتوب چی په هیواد کی دثبات او دامنیت ضمانت کوی .
- دقومی فرهنګی ، اقتصادی تضادونه له منځه وړل چی پخلا کیدونکی دی او ګران هیواد افغانستان دملت جوړولو په لور بیایي .
- دبزګرانو د ژوندانه دکچی لوړول ، د محلاتو برقی کیدل ، دکرهنی او مالداری میکانیزه کول او دځنګلو نو بیا ژوندی کول او ساتنه .
- دچاپیریال دساتنی او پاکوالی لپاره دملی او دولتی پانګوالی جلبول چی په ښارونو کی دافسوس وړ او ناوړه حالت لری .
- دادارې فساد په خلاف مبارزه ، دقانون دحاکمیت تأمینول او شخصی شتمنیو په هکله دشخړود له منځه وړل لپاره فعال کار .
- دامنیت تأمینول ددولت دنده ده چی دخلکو په مرسته باید سرته ورسیږی، دولت باید وړتیا او اراده ولری او خلکو ته په دی هکله واک ورکړی شی.
- دزورواکانو او زرلرونکو دمنګلو څخه دتاکنو خلاصون او دخلکو رایوته درناوی . په دی معنا چی هر هغه څوک چی په زور زیاتی او زرو په بیعه ټاکل کیږی هغوی به زور واکانو او زرلرونکو ته کار کوی او هغوی چی دخلکو په اراده او رایو مقام ته رسیږی خلکو ته خدمت کوی .
- خلکو ته داغیز منو او وړپا روغتیائی خدمتونو وړاندی کول ، په نوی په او نو بښتګر ډول د سواد دزده کړی رواجول دانډولیز بهرنی سیاست او زمونږ دګران هیواد افغانستان دفعال دبیطرفی څخه ننګه ملاتړ .

سوله - فردی مصؤنیت- سوکالی او تولنیز عدالت زما شعار دی. ومن الله توفیق

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

ناامنی ها عامل آدم ربایی ها و یا آدم ربایی ها سبب ناآرامی ها؟

با داغ شدن مبارزات انتخاباتی نامزد وکیلان، سلسلهٔ آدم ربایی نیز داغ تر گردیده و دامنهٔ ناامنی ها روز تا روز در سراسر کشور، گسترش یافته است.

قبل بر این، اگر چنین حادثه یی صورت می گرفت، فرد و یا شخصی به صورت انفرادی توسط اشخاص مسلح ربوده شده و سپس بیرحمانه به قتل می رسید، ولی در این اواخر، این پروسه به صورت دسته جمعی و گروهی صورت می گیرد.

چنانکه چند روز قبل پنج تن از خویشاوندان خانم فوزیه گیلانی نامزد وکیل دور دوم انتخابات پارلمانی هنگامی که برای مبارزات انتخاباتی، راهی ولسوالی ادرسکن ولایت هرات بودند، نخست ربوده شده و سپس به قتل می رسند.

با بروز حوادث مشابهی در گوشه و کنار کشور گمانه زنی های گونه گون در میان مردم ایجاد گردیده که در عقب این ماجرا، دست چه کسانی و یا گروه هایی دخیل بوده می تواند. اگر قبلا شخصی و یا اشخاصی ربوده می شدند، بدون تردید یا طالبان مسوولیت آنرا به عهده می گرفتند و یا آدم ربایان حرفوی به مقصد حصول یک مشت پول دست به چنین جنایتی می زدند. ولی در قضایای تراژیدی کشتن نامزدان پارلمانی، ربودن و کشتن خویشاوندان و اقارب نامزد وکیلان و یا کارمندان مراکز انتخاباتی چه کسانی ذیدخل اند؛ طالبان، آدم ربایان و یا رقبای کاندیدان؟

در حالی که در بعضی از این گونه قضایا، طالبان اظهار بی اطلاعی نموده و مسوولیت آنرا نیز به عهده نمی گیرند.

ارتباط دادن این قضایا به آدم ربایان نیز، چندان موجه نمی باشد، به دلیل اینکه اگر آدم ربایان دست به چنین اقدامی نیز بزنند، بی درنگ به قتل آنان مبادرت نمی ورزند، نخست پول مطالبه می نمایند و در صورت عدم دریافت پول، ربوده شده گان را به قتل می رسانند.

و اما درنگ و تاملی در فکتور سومی؛ رقیبان و حریفان انتخاباتی کاندیدان

بسیاری دست داشتن نامزد وکیلان رقیب را که می خواهند، با زر و زور وارد عرصهٔ کارزار انتخاباتی گردیده و روند انتخابات را به نفع خود بچرخاند، بعید نمی دانند.

در صورت مقرون به حقیقت بودن این موضوع نخستین سوالی که در اذهان ملت افغانستان خطور می کند، این است که آیا نماینده گان ملت رهسپار شورا می شوند و یا قاتلان ملت؟ و اگر هم فرض محال دستهٔ دومی برسکوی موفقیت تکیه زدند و مدال آدم ربایی و آدم کشی را طوق گردن خود ساختند و با بدرقهٔ باند مافیایی خویش روانهٔ خانه ملت گردیدند، با آن همه پس منظر جنایی چه پیامی، چه کلامی و چه دستاوردی برای این کشور غربت زده خواهند داشت و ملت مظلوم بعد از این همه قربانی ها و چشم انتظاری ها چه توقعی از چنین نماینده گان خواهند داشت؟

در آن صورت شورا که مظهر ارادهٔ مردم است، واقعاً بیانگر آرمان این ملت خواهد بود؟

آیا با راه یافتن چنین وکیلان، دموکراسی تازه جوش این کشور به قوام خواهد رسید و یا برای زخم های دیرینهٔ مردمان این سرزمین داروی الیتام بخشی را ترکیب خواهند نمود؟!

د احمدشاه بابا مېنې وګړي، د برېښنا وزیر ته!

برق عنقریب دې څه شو، دا زود قریب دې څه شو؟

میاگل اروال

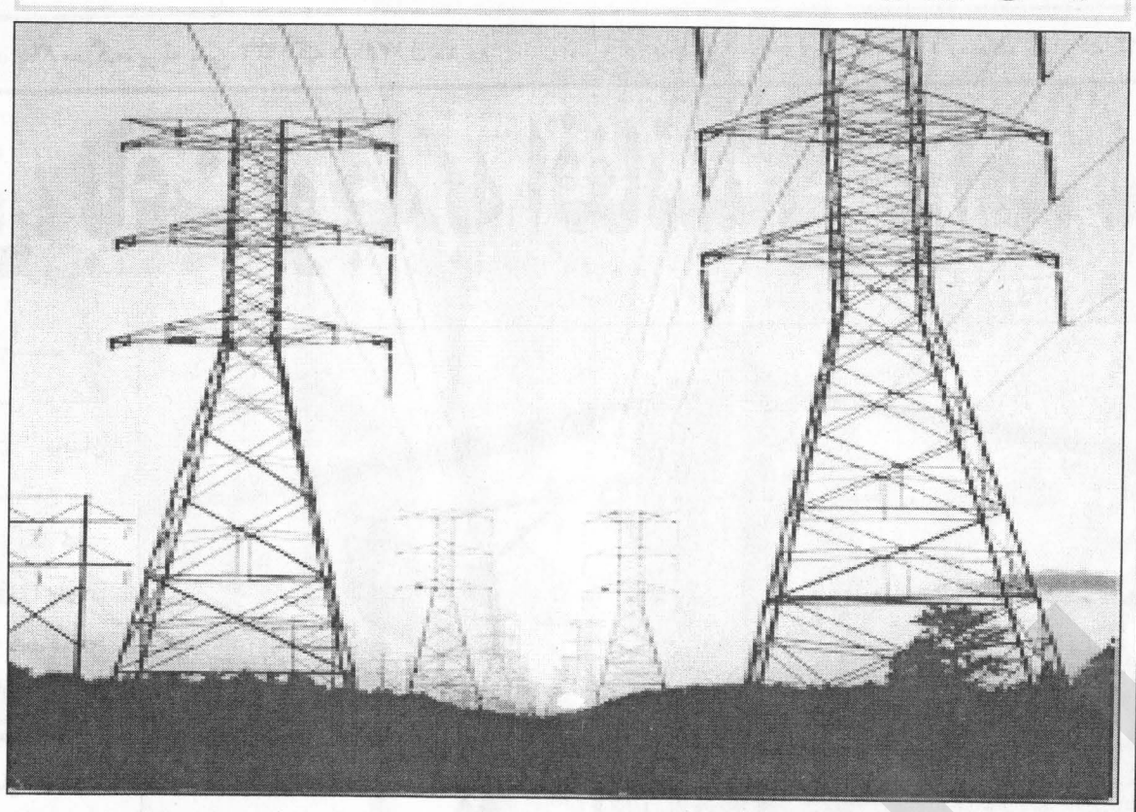

پخوا به چې کله چا د کابل په ښار کې ژوند کاوه، نورو به ورته د حسرت په ستر ګو کتل، هغه به یې د ژوند له ګڼو نعمتونو نه برخمن ګانه او فکر به یې کاوه، چې په مرکز کې په تېره بیا د کابل په ښار کې خو ورته هر ډول اسانتیاوې د دولت له خوا برابرې، دا ځکه چې په نړۍ کې همدا دوه شته، چې د هېواد پایتختونو یا ښارونو ته ډېره پاملرنه کېږي. د ولایتونو او ولسوالیو په پرتله یې دوه ګړو په ژوند کې ګڼې اسانیاوې وي. دا کار البته ۳۰- ۴۰ کاله د مخه څه ناڅه همداسې و، یو څه امتیازات یې دلودل.

که څه هم په هماغه وخت کې د کابل په ښار کې ډېر داسې بې وزلي کسان اوسېدل او په خپلو هستوګنو کې به مېشت وو، خو د کار د پیدا کولو له پلوه بد نه وو، هغوی هم له ځینو عام المنفه خدمتونو څخه برخمن وو، لکه برېښنا، روغتیایي خدمتونه، ښوونځي، ښاري دولتي موټرې، یو څه پاخه سړکونه، د څښاک روغتیایي اوبه او داسې نورې اسانتیاوې.

له هغې ورځې نه چې په هېواد کې کودتایي رژیمونو دود وموند، د ښار مخور او فقیران ټول سره برابر او د مساواتو په تله کې له ټولو ټولګټو خدمتونو څخه یو شان محروم شول، خو دا محرومیتونه چې اوس په قصدي ډول په ځینو سیمو کې د سیاسي، ژبنیو، قومي او سمتي ناروغیو له امله رامنځته کېږي، د ډېرې کرکې او نفرت وړ دي.

د ټن د پرېکړې پر اساس په واکمنه کړای شوې اداره کې یو شمېر ډلو ټپلو ته واک په لاس ورغی، هغوی له خپل ځان، قوم، ژبې، سمت او مذهب څخه پرته، نور ټول له هر ډول ښاري امتیازونو نه بې برخې کړل. په دې لړ کې یو هم د برېښنا یا برق امتیاز و، چې ټول ښاریان باید ورڅخه برخمن شوي وای. برېښنا هم لکه دولتي اداري د سیاسي، قومي او سمتي ډلو واک او لاس ته ورغله.

دې ډلو خپلو هغو سیمو ته چې دوی، د دوی خپلوان، قومیان او د ژبې خاوندان په کې اوسېدل، تر هرڅه یې د مخه برېښنا ورتېره کړه. مثلاً: د کابل ښار شمالي برخه چې زیاتره پنجشېري بڼه یې په کې اوسي او د دوی مرکزونه په کې وو، تر ټولو د مخه برېښنا ورتېره شوه، په دې پلمه چې موږ د برېښنا برجونه او لینونه جوړوو. د کابل ښار لوبدیځ ته د حزب وحدت پلوي قومونه مېشت وو، چې په حکومت کې د دوی واکمنو وکړای شول، چې هغوی ته د سروبي او نغلو برېښنا ورسوي او استاد سیاف هم تر پغمانه یو څه انصاف وښوده او خپل خپلوان یې له برېښنا برخمن کړل.

د کابل ښار په جنوب او ختیځ اړخونو کې د اکثریتو یو محروم قوم، چې د ژبنیو، سمتي او سیاسي نظریو له پلوه په قصدي ډول ورته کتل کېدل تر ډېره بریده یې ډېرې سیمې د برېښنا له اسانتیاوو محرومې ساتل شوې وې. وګړو یې په زغرده د برېښنا وزارت او د جمهوري ریاست مشرتابه ته ویل، چې دا څه مانا لري، چې زموږ له سیمې او سر څخه د سروبي او نغلو برېښنا تېرېږي او موږ ته دې برېښنا نه وي او د زورواکو سیمې دې څراغان وي. همدا خبره چې (آب در کوزه و ما تشنه لبان میگردیم.) زموږ د کابل د ښار د ختیځې سیمې (احمدشاه بابا مېنې) هستوګن ښه ویني او ګوري چې برېښنا یې د کور له سره تېرېږي او دوی یې د محرومیت پر جزا محکوم دي. د برېښنا وزیر څو څو ځلې د سیمې خلکو ته ویلي چې: ((عنقریب و به زودی برایتان برق می رسد.)) موږ اتکل کوو، چې د وزیر صاحب عنقریب د لا قریب په مانا دی، موږ پر نوموړي بدګومانه یو، چې دی د سیاسي، قومي او ژبنیو ملحوظاتو له مخې موږ محرومو.

له دغې پروژې سره نه یوازې د برېښنا په برخه کې دوکه کېږي، بلکې د کابل ښار له دغې عصري پروژې سره چې له بده مرغه د ((ارزان قیمت)) په نامه مشهوره شوې، دولتي ارګانونه ورته په هماغه ارزانه او بې قېمته ستر ګو ګوري. نژدې ۳۰ کاله کېږي چې دا پروژه پرانېستل شوې، خو راځئ چې د ښاري خدمتونو له پلوه یې وڅېړو او نیمګړتیاوې او تفاوتونه یې د کابل ښار له شمالي او لوبدځو سیمو سره پرتله کړو:

هغه سیمې چې بسیا او

۳مخ

اشتراک در پروسهٔ انتخابات وجیبهٔ ملی و وطنی!

عبدالباصر (منصوری)

انتخابات گزینه یی است، به منظور انتخاب نمودن حکمروایان و یا تعیین ناظرانی برای مهار کردن قدرت و ابزاری است که به وسیلهٔ آن می توان، ارادهٔ شهروندان را در شکل گیری نهادهای سیاسی و تعیین متصدیان برجسته نمود.

در افغانستان رسم نماینده برای اشتراک در جرگه های بزرگ افغانستان، جهت حل مسایل مهم سیاسی و اجتماعی، به اندازهٔ تاریخ تدویر این جرگه ها، قدامت و سابقه دارد. اما شیوهٔ انتخابات در زمان های سابق بسیار بسیط و ساده بوده، هنگامی که دستگاه حاکمه، به تدویر لویه جرگه و برگزاری انتخابات برای گزینش نماینده گان مردم در لویه جرگه یا پارلمان احساس می کرد، موضوع را به دولتمردان اطلاع می داد و افرادی که به حیث نماینده به خاطر اشتراک در لویه جرگه و یا پارلمان تعیین گردیده بودند، عازم مرکز می شدند.

مردم افغانستان از زمان های کهن بدینسو، آشنایی کامل با پروسهٔ گزینش مشران و سران قوم داشته و امروز نیز، با شعور سیاسی یی که دارند، با دید روشن و علاقه مندی خاص در انتظار انتخابات دور دوم پارلمانی در کشور هستند، تا با انتخاب کاندید وکلای جید، کارآمد و وطندوست بتوانند، تمام ناهنجاری هایی که دامنگیر جامعهٔ ماست را برطرف ساخته و با اشتراک شان در این پروسهٔ ملی مصمم اند، تا آنهایی را که در برابر این پروسهٔ ملی سد واقع شده و همیشه نگذاشته اند، تا مردان این مرزوبوم در ترقی و پیشرفت کشور شان سهم فعال بگیرند، کاری نمایند که نسل های بعدی بر آن مفتخر گردند.

باید یادآوری نمود که در میان کسانی که خود را به عنوان کاندید به خاطر احراز کرسی پارلمان ثبت نام نموده اند، هستند کسانی که دارای مفکورهٔ سالم سیاسی و اجتماعی، متخصص، عدالت خواه و وطندوست و باید در قسمت گزینش از دقت کامل کار گرفت.

در هر صورت چه بخواهیم و یا نه، انتخابات پارلمانی به تاریخ ۲۷ سنبله سال ۱۳۸۹ برگزار خواهد شد و تعداد کثیری از مردم به پای صندوق های رأی دهی خواهند رفت، ولی این مسوولیت تمام کسانی است که واجد شرایط رأی دهی اند که باید در سرنوشت کشور شان سهیم شوند و با بینش و دقت کامل، اشخاصی را انتخاب نمایند که شایستگی و اهلیت داشته باشند. مردمان دلیر و شجاع این کشور، با اشتراک شان در این روند ملی، مشت محکمی را به دهان دشمنان زبون این دیار مسلمان نشین زده و به شکل

ص۳

برق عنقریب دې څه شو، دا زود...

هوسا دي، په دولتي اداره کې د زور خاوندان لري، هغوی وايي، چې ((حق ور کول کېږي نه، بلکې اخیستل کېږي.))
احمدشاه بابا مېنه په هېڅ اداره کې داسې یو غټ څوک نه لري، چې په زور يې حق واخلي. د کابل ښار شمال ته شمالي ټلواله، لوېدیځ ته يې سیاف صیب، خلیلي صیب او ... صیب شته، هلته ((زور کاکاسته، که انګور در تاکاسته))او یا دا چې ((مربی داری، مربع بخو)) نوش جان چې په خندا يې خورئ، نو ویې خورئ.
د احمدشاه بابا مېنې ماشومانو د برېښنا وزیر ته یوه زمزمه جوړه کړې، چې پر همدې سره به خپله لیکنه پای ته ورسوم:
((برقه ته به کله راځې،
برقه ته به کله راځې،
دا عنقریب دې څه شو،
او زود قریب دې څه شو،
کلونه لاړل لا تېرېږي پسې،
دغه خواران خو لا کړېږي پسې،
ستا برېښنا نه را رسېږي پسې،
که یو ځل بیا شوې وزیر،
موږ به تر دې کړې زهیر،
موږ بنده ګان یو د خدای،
موږ افغانان یو د خدای،
له ملت وېره نه کړې،
کړنه دې هېره نه کړې،
پښېماني کله نه کړې،
حساب کتاب ته شه تیار وزیره،
یه د برېښنا وزیره،
یه د برېښنا وزیره،
برقه ته به کله راځې،
دا عنقریب دې څه شو،
او زود قریب دې څه شو؟!!!))

په امریکا کې افغان سفیر له دندې ...

د تاند د راپور له مخې، د ولسي جرګې استازو دا شرموونکې بللې وه او له افغان ولسمشر حامد کرزي څخه يې وغوښتل چې نوموړی ژر تر ژره له دندې لرې کړي، چې د افغان حیثیت ته يې زیان اړولی دی.

د حقاني نه پخلاکېدونکي ...

اوسمهال په شمالي وزیرستان کې د موټرو، قیمتي کانډو او ځمکې له سوداګري څخه پیسې تر لاسه کوي.
د لندن چاپ تلیګراف ورځپاڼه لیکي چې سراج الدین حقاني او د هغه ورور بدرالدین حقاني چې د مشر حقاني زامن دي نه پخلاکېدونکي انسانان شمېرلای شو.

د کابل بانک ...

بانک یا د افغانستان بانک له لوري ګرنټي شوي نه دي، ځکه نو هرګړی د یوه بانک د سقوط او د خلکو د بانکي حسابونو د لاهو کېدو خطر شته.
ویل کېږي د ولسمشر حامد کرزي د کمپاین په وخت کې کابل بانک په میلیونو ډالره مصرف کړل، چې د دې بانک مشر ښاغلی فرنود په نورو سیاسي او اقتصادي معاملو کې راګیر و، دغه راز ښاغلي فېروزي د کمپاین په وخت کې تېر کال ښاغلي کرزي ته کمپاین کاوه.
راپورونه وایي دواړه له کرزي او د کرزي له ورونو سره نژدې ارتباطات لري، ویل کېږي محمود کرزی ۷ فیصده ونده په کې لري.

ترک عراق، باعث توجه به ...

جنگی نیروهای امریکایی در عراق، امریکا توجه خود را بیشتر به افغانستان معطوف کند. اما اوباما گفته است که در جدول زمانی خروج نیروهای امریکایی از افغانستان، تغییری به وجود نخواهد آمد. اوباما در این باره گفت: "ما در ماه اگست سال آینده به واگذاری مسوولیت ها به افغان ها آغاز خواهیم کرد. سرعت کاهش نیروهای ما بستگی به شرایط جنگی در افغانستان خواهد داشت، ما همچنان از افغانستان حمایت خواهیم کرد. اما سو تفاهم نشود. تغییر آغاز شده است. جنگ بی پایان نه به نفع ماست و نه به نفع مردم افغانستان".
او به این ترتیب، قوماندان عمومی نیروهای نظامی امریکا در افغانستان جنرال پترویوس و جنرال کانوی قوماندان قوای بحری را خطاب قرار داد. این دو دربارۀ عواقب خروج زودهنگام هشدار داده بودند. رویۀ اوباما و اصرار او به پایان جنگ، دلیل دیگری نیز دارد. دولت ایالات متحده امریکا قصد دارد، توجه خود را در آینده بیشتر به احتیاجات مردم امریکا معطوف کند. اوباما اعتراف کرد که در مورد رسیده گی به مشکلات داخلی، سهل انگاری شده است.
اوباما گفت: "ما برای این جنگ یک بیلیون دالر پول خرج کردیم. ما برای مردم خود کمتر سرمایه گذاری کردیم و به این ترتیب، در سطح بالایی مقروض شدیم. ما تصمیم های مهم را به تعویق انداختیم، از اصلاحات در زمینۀ صنعت گرفته تا در بخش تعلیم و تربیت".
اوباما در ادامۀ صحبت هایش دربارۀ عراق گفت، نیروهای امریکایی باید تا پایان سال آینده، خاک عراق را ترک کنند. اما او همزمان تصریح کرد، ایالات متحدۀ امریکا عراق را تنها نخواهد گذاشت؛ بعد از پایان ماموریت جنگی هم، امریکا نسبت به آیندۀ عراق خود را متعهد می داند.

روزی ...

سیاسی افزایش یافته که امری است نیکو. اما گزارش هفتۀ گذشته افغانستان نشان می‌داد که میزان خودکشی در میان زنان به صورت بی‌سابقه‌یی افزایش یافته و ۲۸ درصد زنان افغان به افسرده گی شدید مبتلا هستند. این از نظر من، یعنی عدم تناسب؛ یعنی بالا رفتن خواست‌ها و انتظارات، بدون آنکه توانی برای پاسخ‌گویی و برآورده شدن آن خواست‌ها وجود داشته باشد.
در این عکس‌ها اما احساس کردم توسعه درعرصه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، اگرچه آهسته، اما همزمان به پیش می‌رفته. بالاخره تولیدی وجود داشته، اگرچه محدود به تولید کتان بوده. کمبود برق اگرچه بوده، اما نیروگاه‌های آبی نیز وجود داشته و برنامه‌هایی برای افزایش آن هم در دست بوده. جاده کم بوده، اما متناسب با اندازۀ نیاز بوده.
زنان در مقام‌های بلند سیاسی حضور نداشته‌اند، اما در پوهنتون ها قویاً حضور داشته‌اند و چاره‌یی برای دارو و درمان آنها در برنامۀ دولت بوده.
تناسب میان رادیو و تلویزیون، بانک و کارخانه نیز همین‌طور بوده. بانک یکی دوتا بوده، تلویزیون یکی بوده، اما کارخانه، یعنی جایی که مردم عادی در آن به درآمد دوامدار قابل اعتماد برسند هم وجود داشته‌است.
حالا تلویزیون ۲۰ کانال است که خوب است، اما کاش کارخانه هم دوتا بود. بانک خیلی است، اما کاش عدۀ زیادی از مردم پول و درآمد ثابت و قابل اتکایی هم می‌داشتند.
در سال‌های اخیر هم خود مردم افغانستان و هم مردم جهان هرچه تصویر از افغانستان دیده‌اند، تصویر ویرانی و فقر و آواره گی است که البته درست است؛ واقعی است و جعلی نیست. این عکس‌ها اما می‌گوید، آن تصویر، تصویر کامل گذشتۀ افغانستان نیست. کاش این عکس‌ها بیشتر و بیشتر دیده شوند. تا تصور واقع‌بینانه‌یی از گذشته‌مان بیابیم.
راستی، این عکس‌ها شاید هم بتواند، به کسانی که به افغانستان کمک می کنند نیز، کمک کند. مثلاً اگر همین کارخانه‌هایی چون جنگلک، نساجی بگرام و گلبهار و پل‌خمری و دیگران دوباره فعال شوند... نه، نشد. از جمله‌های این‌چنینی باید بگذرم. این جمله "اگر" داشت.

اشتراک در پروسۀ انتخابات وجیبۀ ...

وسیع، به پای صندوق های رأی دهی رفته، تا باشد، این کشور سیر صعودی را در پیشرفت و ترقی طی نماید؛ در غیر آن، اگر رأی دهنده گان در اشتراک شان از بی تفاوتی و سهل انگاری کار بگیرند و در پروسۀ انتخابات، اشتراک ننمایند، باز هم دشمنان از این عمل خرسند شده و سودی به افغانستان ببار نخواهد آورد. پس بر ماست، تا با اشتراک در انتخابات پارلمانی، این رسالت و وجیبۀ انسانی و ملی را انجام دهیم.

این مواضع اوباما قابل درک ...

منتقل می شود که بهتر است، آنها به نوعی با طالبان کنار بیایند و سازش کنند.
رییس جمهور امریکا باید به جای اینگونه سخن گفتن، تصریح کند که امریکا در افغانستان به پیروزی خواهد رسید و سپس این کشور را ترک خواهد کرد.

د حج او اوقافو رییس ووژل شو

د کندهار د حج او اوقافو رییس پرون سهار د خپل دوتر مخې ته په یوه چاودنه کې ووژل شو.
د کندهار امنیه قوماندان مل پاسوال سردار محمد ځائي د وړي پر ۱۰مه وویل چې پېښه د کندهار ښار په مدد ځلور لاري کې رامنځته شوه. هغه زیاته کړه چې د حج او اوقافو رییس محمد حسن تیموري سهار له خپل کور څخه د دفتر پرلور روان و، کله چې د خپل دفتر مخې ته له موټره ښکته شو، نو پرې چاودنه وشوه. د ځائي په وینا، چاودېدونکي توکي په یوه موټر سایکل کې ځای پر ځای شوي و او د ریموټ کنټرول په وسیله چاودنه ورکړل شوه.
دی وایي چې په چاودنه کې د حج او اوقافو رییس له خپل موټر چلوونکي سره ووژل شو او درې تنه نور ټپیان شوي دي.
د کندهار د میرویس روغتون یوې سرچینې پژواک ته وویل چې دوی ته درې ټپیان راوړل شوي دي.
د یادونې وړ ده، چې له دې مخکې هم په کندهار ښار کې یو شمېر چارواکي او دولتي مامورین وژل شوي دي.
ددې ولایت د اطلاعاتو اوکولتور، کار او ولنیزو چارو د رییسانو ترڅنګ دارغنداب ولسوال م په کندهار ښار کې وژل شوي دي.

عدم اطمینان مقام ها نسبت به شفافیت انتخابات!

مقامات کمیسیون مستقل انتخابات می‌گویند، با وجود اینکه آماده گی کامل برای برگزاری انتخابات دارند، اما نسبت به شفافیت انتخابات پارلمانی نگرانی دارند.
فضل احمد معنوی، رییس کمیسیون مستقل انتخابات گفت، نسبت به نفوذ و مداخلۀ مقام های محلی به نفع نامزد مورد نظرشان نگرانی جدی دارند.
معنوی گفت ما دو بار نگرانی خود را به رییس جمهور نیز، ابراز کردیم. ما از نگاه نفوذ مقام های محلی در انتخابات ابراز داشتیم، اما راه حل قانونی نداریم و دولت در این مورد تصمیم بگیرد.
رییس کمیسیون مستقل انتخابات می‌گوید، برای جلوگیری از نفوذ و مداخلۀ وزیران، معینان، رییسان ادارات دولتی، والی‌ها، شاروال ها، ولسوالان و قوماندانان پولیس در روند انتخابات پارلمانی، در نامه‌های رسمی از مقام هایی که نزدیکان شان نامزد انتخابات پارلمانی هستند، تضمین گرفته‌اند، تا به نفع نامزد مورد نظرشان فعالیت نکنند.
معنوی تاکید کرد، در صورتی که مدرکی به دست بیاورند که مقام های یاد شده به نفع نامزد مشخصی کار کرده‌اند، از سوی حکومت مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرند و رای نامزد مورد نظرشان باطل اعلام می‌شود.
کمیسیون مستقل انتخابات دو هفته پیش اعلام کرد، به دلیل ناامنی بیش از ۹۴۰ مرکز رای‌دهی در روز انتخابات مسدود خواهد بود.
علت مسدود شدن مراکز رای‌دهی از پرسش‌های تکراری سناتوران مجلس به شمار می‌رفت که رییس کمیسیون مستقل انتخابات با آشفتگی خاص به آن پاسخ می‌داد.
معنوی در پاسخ گفت، پنج ماه پیش موضوع امنیتی را با نیروهای امنیتی شریک ساختیم، دوبار لیست تعداد مراکزی که اطمینان امنیت‌شان داده می‌شد را رد کردیم. شما در مطبوعات می‌شنوید که برخلاف مصلحت‌های عمومی کشور، هر روز سر امنیت پافشاری کردیم، شاهد نیستید، ما نگفتیم که ما نگران هستیم؟ نگفتیم که نیروهای امنیتی این مشکل را در مورد انتخابات با ما دارند؟
رییس کمیسیون مستقل انتخابات همچنین گفت، تجربه‌هایی که از انتخابات گذشته دارند و ارقامی که ادارۀ احصاییۀ مرکزی در مورد محلات رای‌دهی در اختیار این کمیسیون قرار داده است، از دلایل کاهش مراکز و محلات رای‌دهی بوده است.
معنوی می‌گوید، در انتخابات سال گذشته، مراکزی که پیش‌بینی شده بود، در آنجا انتخابات برگزار می‌شود، به دلایل گوناگون باز نشد و بیشتر تقلبات هم در همین مراکز انجام شد.
این مقام کمیسیون مستقل انتخابات می‌گوید، با آنکه بیش از ۱۸ میلیون کارت رای‌دهی توزیع کرده‌اند، اما تعداد کسانی که واجد شرایط رای‌دهی هستند، به ده و نیم میلیون می‌رسد.
معنوی می‌گوید، کمیسیون انتخابات برای احتیاط ۵ درصد در رقم واجدین شرایط رای‌دهی افزوده است و ۱۲ میلیون ورق رای‌دهی برای انتخابات پارلمانی چاپ کرده است.
براساس معلومات شبکۀ اطلاع رسانی افغانستان، این مقام کمیسیون انتخابات گفت، سال گذشته این کمیسیون برای جلوگیری از توزیع چندین کارت رای‌دهی برای یک شخص خواهان توزیع تذکره‌های جدید از هزینه ۱۰۰ میلیون دالری این کمیسیون شده بود، اما به گفتۀ وی، وزارت داخله با این اقدام مخالفت کرد.وی همچنین گفت، نیروهای هوایی خارجی تعهد کرده‌اند، در صورتی که در روز رای‌دهی در یکی از مراکز، اوراق رای‌دهی کمبود شود، آنها از طریق هلیکوپتر به آن مراکز، اوراق رای‌دهی و مواد دیگر را انتقال دهند.
شماری از سناتوران از راه یافتن ناقضان حقوق بشر و جنایتکاران جنگی در لیست نامزدان انتخابات شکایت کردند که رییس کمیسیون مستقل انتخابات نیز، رسیده گی به شکایات سناتوران را از وظیفه‌های کمیسیون شکایات انتخاباتی خواند.
به گفتۀ معنوی، برای ایجاد کمیسیون شکایات انتخاباتی ۱۳ میلیون دالر مصرف شده است و این کمیسیون مکلف است، به شکایات مردم رسیده گی کند.

روزی، روزگاری

میر فولادی

خانه‌های قدیمی روستاییان، اتاق اسرار آمیزی داشت که به آن "گنجینه‌خانه" می‌گفتند. جز بزرگترها کسی اجازهٔ ورود به آنجا را نداشت. گاهی اگر میسر می‌شد، دزدکی نگاهی به درون بیندازی، در نگاه اول متوجه می‌شدی که چیزهای کهنه و قدیمی روی‌هم تلنبار شده‌است. چیزهایی که فکر می‌کردی، هیچ‌گاهی به درد زنده گی نمی‌خورد. اما به هرحال، آنجا گنجینه‌یی بود و چیزهای دوست‌داشتنی

و قدیمی زیادی آنجا نگهداری می‌شد.

نمی‌دانم، این خاصیت از کجای زنده گی مردمان ما و کشورهای ما می‌آید که چیزهای باارزش را دور از چشم دیگران و حتا خودش نگه می‌دارند. شاید منصفانه‌تر باشد، فعلش را تغییر دهم، نگه می‌داشتند. به قول شاملو در آن زنده گی حتا "عشق را در پستوی خانه نهان باید کرد". در حالی که در کشورهای غربی معمولاً عادت برعکس است. خانواده‌ها اگر چیز با ارزشی داشته باشند، آن را در قسمتی از خانه جای می دهند که بیشتر به چشم بخورد، خوبتر دیده شود، قشنگ‌تر به نظر آید.

خلاصه اینکه گذشتهٔ افغانستان، حتا همین چند سال پیشِ آن، مثل همان گنجینه یا پستوی روستاییان است؛ تلنبار شده در گوشهٔ دنج و تاریک، بدون نظم و ترتیبی و بدون آنکه کسی بداند، آنجا چیست یا چی کجاست. بنا بر این، گاه باید بروی آنجا، کورمال کورمال بگردی در این گذشتهٔ بی‌نشانی و بی‌ترتیب و نظم. یا تصادفاً با آن برخورد کنی و ناگهان ببینی، عکسی از اولین روزهای مکتبت پوهنتون ایالتی کالیفورنیا در ایست بی، از کتاب نادری رو کرده که در دههٔ ۱۹۵۰ توسط وزارت پلان افغانستان منتشر شده بود. با خود گفتم، این عکس‌ها را با دوستان آن شب با هم ببینیم و بحث خود را دوباره مرور کنیم.

این دومین باری است که یک مجموعهٔ عکس شوکه‌ام می کند. یک بار همین چندی پیش عکس‌هایی که کتابخانهٔ بریتانیا در کابل به نمایش گذاشته بود و شماری از آنها را جدیدآنلاین منتشر کرد. این بار هم عکس‌هایی که در دفتر جدید دیدم، آمادهٔ چاپ در این سایت بود. چرا چنین عکس‌هایی در دسترس مردم قرار نگرفته‌اند؟ چرا من ۳۶ سالهٔ علاقه‌مند به مرور و کنجکاوی در گذشته تا کنون به آنها بر نخورده‌ام؟

این عکس‌ها افغانستان را در ۵۰ سال پیش نشان می دهد. اگرچه این عکس‌ها عمدتاً زنده گی قشر شهری را نشان می دهد و معلوم نمی کند، در آن زمان زنده گی در روستاها چه گونه بوده و سطح زنده گی مردم در چه وضعیتی، اما به هرحال خیلی چیزها را نشان می دهد. از جمله این عکس‌ها نشان می دهد که خیلی از برنامه‌ها در افغانستان به صورت همزمان درحال اجرا بوده: کارخانه‌هایی فعال بوده، ترانسپورت در حد نیاز مردم با نظم و ترتیب خاص آن وجود داشته، پوهنتون امکانات آموزشی لازم را داشته، برنامه‌هایی برای بهبود زنده گی زنان آغاز شده بوده و رابطهٔ افغانستان با کشورهای جهان تابع قوانین حاکم بر روابط بین‌المللی بوده.

البته، این عکس‌ها نشان نمی دهد که افغانستان یک کشور بسیار مترقی و توسعه‌یافته بوده که چنین ادعایی اصلاً مطرح نیست. مهمترین چیزی که من در این عکس‌ها یافتم، یک تناسب منطقی بود.

برای توضیح بیشتر ناگزیرم یک مقایسهٔ عینی کنم. مثلاً در کابل امروز می‌شود، ساختمان‌های شیک آخرین مدل را دید؛ خانه‌هایی که در ساخت هر کدام از آنها صدها هزار دالر مصرف شده؛ اما برای رسیدن به آن، باید از یک جادهٔ خاکی پر از کثافات بگذری.

کابل امروز پر از عراده جات آخرین مدل است، اما جاده‌یی متناسب و کافی برای این همه عراده نیست. نشانه‌های رهنمایی و جایی برای پارک نیست. شهر بزرگ شده؛ خیلی بزرگتر از آن روز کابل. اما پارک، سیستم فاضلاب و آب لوله‌کشی ندارد.

وسایل و امکانات لوکس بسیار است، اما ابتدایی‌ترین کالای بازار افغانستان هم وارداتی است. حالا دیگر کتان را هم وارد می کنند.

شمار زنان در مجلس و عرصه‌های ص۳

د حقاني نه پخلاکیدونکي ډله

سرچینه: د لندن چاپ ټیلګراف ورځپاڼه

د لندن چاپ ټلیګراف ورځپاڼي په خپله پرونۍ ګڼه کې د افغانستان ببلا ببلو سیمو ته د حقاني وسلوالې ډلې د ریښو د غځېدو په باب یوه مقاله خپره کړې ده.

ورځپاڼه لیکي چې د حقاني ډله چې له طالبانو او د پاکستان له پوځ سره نږدې اړیکې لري په تېره میاشت کې یې څو ځله د افغانستان په دننه کې ستر بریدونه ترسره کړل.

د ورځپاڼې په لیکنه، دغې شبکې د افغانستان له ځوارلسو جنوب او جنوب ختیځو ولایتونوڅخه یوولسو هغو ته خپلې ریښې ور غځولې دي.

اوس واشنګټن پاکستان ته د دغې ډلې د شکایت له برخې تر ستونې په تنګ شوی او پاکستان هم له حقاني سره په مبارزه کې د امریکا پر شکایتونو باندې غوږ نه دی ګرولی.

ورځپاڼه لیکي چې د دغې شبکې اصلي مرکز په میرانشاه ښار کې دی.

په ختیځ افغانستان کې د ایتلافي ځواکونو یوه قوماندان ټلیګراف ورځپاڼې ته ویلي چې د حقاني ډلې اوس له لوېې پکتیا ځخه ان تر کابله پورې خپلې ریښې غځولي او د دغو ولایتونو په اوږدو کې په ډېروسیمو کې ګرځنده ټیمونه او اقامت ځایونه لري.

که څه هم پاکستان، ناټو او افغان چارواکي د ګډو ستونزو د هوارولو لپاره هلې ځلې کوي، خو داسې ښکاري چې د دغوشریکانو تر منځ د درې اړخیزو ناستو پایلې د کابل دحکومت د منلو وړ نه دي.

تلیګراف لیکي چې د حقاني ډله ۳مخ

در برابرخدا وند مردم و وطن صداقت انصاف
و عدالت وظیفه اسلامی و ملی خود میدانیم
شماره رایدهی
نشان انتخاباتی
۳۸
عبدالجمیل (فیضی)
کاندید مستقل ولسی جرګه ولایت غزنی
شماره های تماس: 0700292131 - 0787222575 - 0793501163

کنوانسیون حقوق اطفال

دیارلسمه ماده: ماشومان کولای شي خپل نظریات په آزاده توګه ووایي.

مادهٔ سیزدهم: اطفال می توانند نظریات خویش را آزادانه بگویند.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنګ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com